

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu. —
 Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo:
 Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.
 Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
 pust. — Za odgovor je priložiti znamko.
 Telefon številka 118.

Balkanska vojna.

Slovanski božič.

Noč je padla po Čataldži po Čataldži nad vrhovi po dolini pod šotori četa sveto noč praznuje.

Star lepa navada je, da se v božični številki piše — o miru in ljubezni.

Ob času največjih nemirov in bojov je prišla nekoč med svet rešilna bajka: sami angeli so zapeli in so oznanjali človeštvu ljubezen in mir.

Še danes odmeva v človeških srcih odmev one angelske pesmi — toda v svetu je malo ljubezni in malo miru.

Tudi oni, ki pravijo, da oznanjajo Kristusa, učenička ljubezni in miru, niso prosti sovražstva in prepira. K sreči so človeška srca mnogokrat boljše od njih besedi — Obhajamo božič — slovanski božič. Težko je pisati o miru. Še danes se ponavlja inenjenje, da pade ali rešitev v Londonu — ali pa se bo nadaljeval boj pri Čataldži.

Pri Čataldži vlada navidezen mir — prav tako navidezen, kakor v Evropi. Katoliki bodo praznovali svoj božič — pravoslavni ga bodo praznovali 13 dni pozneje. To je mala razlika — glavna stvar je, da je vse družila ena misel na ljubezen.

V sobotnem »Slovencu« čitamo, da je bil edini ruski ministrski predsednik Kokovcev, ki je v svojih izjavanjih o položaju v Evropi — govoril tudi o Bogu. Tak govor zveni lahko prav lepo — toda, ko bi se evropska politika ravnala po veri, bi morali biti vsi evropski vladarji na strani krščanskih balkanskih narodov. Toda v boju za posvetno oblast — je tudi državam vera postranska stvar, porabijo jo le tedaj če je njim v korist ko bi bilo na svetu vse tako, kakor bi moralo biti — bi ne bilo niti sovražstva niti sporov, ne bojov, ne vojn. Toda živimo ob času, ko se bori človek proti človeku, narod proti narodu, država proti državi. In kje je konec teh bojov? V tem rožljanju orožja — izginejo besede ljubezni in miru.

Ob začetku balkanske vojne smo mislili, da bomo imeli letos krvav božič. Komaj smo mogli verjeti, da bo letos vojna končana. Toda hrabrost junakov in velika ljubezen do domovine je kmalu odločila zmago na stran pravice. Tako moremo obhajati slovanski božič v znamenju zmage. Ne moremo pa ga še praznovati v znamenju miru — to kar je sedaj — je premirje. Imamo mnogo upanja, da se premirje zaključi z mirom — toda do popolnega miru je še daleč.

Evropa je sicer sprejela nauk miru in ljubezni — toda časi, ko so se ljudje borili za vero — so daleč. Ko je Turčija preplavaljala Balkan — se je po celi Evropi oznanjala sveta vojska proti Turkom — ker se je Evropa bala zase; bojeval se je boj med Azijo in Evropo — po treh stoletjih ni šla Evropa več proti Turčiji, ker je imela od nje dobiček.

Evropa se rada ponaša s svojim krščanstvom in svojo kulturo — rada trdi, da ima krščansko kulturo — Balkanci pa, ki so se bojevali proti azijski nekulturi — so imeli priliko čutiti to krščansko kulturo — za svojim hrbtom.

To so misli, ki nas obhajajo letošnji božič. Angeli pevaio na višavah, toda nad zemljo se

svetijo milijoni bajonetov — ki naj rešijo evropski mir.

Vkljub vsemu temu je letošnji božič za nas radosten. Po velikih in slavnih bojih naj zavlada mir, ki bo dvignil krščansko-slovansko kulturo na Balkanu, da se razširi od morja do morja, do samega Carigrada, kjer je bil njen prvotni vir.

Pismo iz Belgrada.

Bel'grad, 7. (20.) dec. 1912.

V sredo dopoldne se je nudi onim, ki so se nahajali okrog desete ure v bližini kraljevega dvora, krasen prizor.

Skozi vrata, ki vodijo iz dvora v Krunsko ulico, sta prišla dva trobentača na konjih v uniformi kraljeve telesne straže, za njima dva kraljeva služabnika v krasni livreji s črnim trivogelnim klobukom na glavi, v belih ozkih hlačah z belimi gamašami in svetlomodrim zlatom obšitim »frakom«. Lasje obeh so bili pokriti z belo tkanino, tako, da je bilo videti izpud klobuka, kakor bi imela že sive kodre. Za temi je korakala četa kraljeve garde s puškami čez pleča in z golimi sabljami v rokah. Tem je sledila kočija kralja Petra I., v katero so bili vpreženi štirje iskri vranci. Na kozlu je sedel kočijaž in poleg njega kraljev komorni sluga, oba v livrejah kot sem jih opisal. V kočiji je sedel kralj s svojim adjutantom in v ozadju kočije sta stala zopet dva kraljeva služabnika. Za vozom pa je jездila zopet četa telesne straže na konjih, tem je sledila kočija, v kateri je sedel prestolonaslednik Aleksander s kneževičem Pavlom, spreved pa je zaključevala zopet četa konjenikov. Cel sprevod je jездil na konjih in je vzbujal splošno pozornost. Kraljevo spremstvo je odšlo v trupu po Teraziji, po kralja Milana ulici, proti Kalimegdanu. Ljudstvo je spoštiljivo in molče pozdravljalo svojega vladarja.

V četrtek dopoldne se je odeljal kralj s svojim adjutantom v avtomobilu v vojaško bolnico, ki se nahaja v kakih 20 minut od Belgrada oddaljeni — tovarni za sladkor. Ko so prišli z avtomobilom do tobačne tovarne, zlomila se je pri avtomobilu os in kralj je moral izstopiti. Da bi ne stal na cesti, stopil je na mimo-idoči tramvaj in se z njim pripeljal v Belgrad. Za ramvajski listek je plačal 20 dinarjev. V vozu se je prijazno razgovarjal z obistvom, ki se je vozilo z njim. Pred kraljevim dvorom se je tramvaj ustavil in kralj s svojim adjutantom sta izstopila s krepkim pozdravom: »Z Bogom« in odšla v dvor.

Zvečer sem se slučajno sešel z bolgarskim časnikom g. Enefomov, poročnikom pehote. Bil je v civilni obleki, ker študira sedaj na tukajšnji trgovski akademiji, da vstopi potem v železniško službo. Vprašal sem ga, ali je bil v fiki. Nato mi je pripovedoval o bitki pri Lozengradu, ePtra, Hisar-Bunarju, in Lule-Burgasu, katerih bitk se je osebno udeležil, dokler ni bil sam dne 27. oktobra ranjen ter je ležal 39 dni v bolnici v Sofiji. 300 mož broječa četa pod poveljstvom nadporočnika je bila poslana naprej v bližini sovražnikovega taborišča kot predstraža glavne armade. Na potu — in sicer že blizu neprijateljske armade — so se srečali s 500 močno turško predstražo. Sovražnik

jih je opazil in se z divjim krikom zagnal na Bolgare. Nadporočnik, videč, da so Turki v premoči in boječ se za življenje svojih ljudi je poveljeval nazaj. Bolgari pa niso hoteli odstopiti. Dež krogelj iz sovražnikovih pušk je podrl marsikoga izmed Bolgarov k zemlji in pri tem je bil ubit tudi sam nadporočnik. Poveljstvo je prevzel tedaj sam moj novi znanec poročnik g. Enefomov in takoj ukazal ogenj na sovražnika. Z divjo silo so streljali Bolgari in potisnili Turke nazaj v toliko, da jih bolgarski streli niso več dosegli. Zasedovati jih bi bilo prenevarno, toda vkljub temu so začeli vo-jaki kričati: »Na nož, na nož!« in se zagnali v teku za sovražnikom z nasajenimi bajoneti. Poročnik je ukazal trobiti: »Stoj!« Zaman, ljudje se niso mogli več zadržati, bili so v ognju. S predrtimi prsi in z razbitimi glavami so padali Turki po tleh. Sam poročnik se je bil hrabro v prvih vrstah z revolverjem in s sabljo. Turška predstraža je bila uničena, in na bajonetih nataknež so nosili Bolgari turške fese. Po neprevidezosti pa so se približali turškim baterijam, ki so sprožile strahovit ogenj na Bolgare. K sreči so skoncentrirali Turki topovski ogenj na levi bok našega levega krila. V kritičnem trenutku se je nahajal poročnik v prvih vrstah izven bojne črte. Granate, ki so padale v mehko zemljo, so eksplodirale v zemlji in dvignile celo plast zemlje v ozračje. Omamljen od strašnega ognja, je padel poročnik onesveščen na tla in zemlja, katero so izruvale topovske krogelje, ga je popolnoma zasula. Kaj se je potem zgodilo z njim in z njegovim moštvom, ne ve. Prepeljali so ga v Mustafa-Pašo in od tam v Sofijo. Cela desna stran mu je bila nerabna in trpel je strašne bolečine, dokler se ni sedaj zopet pozdravil v toliko, da more hoditi in gibati se, vendar še vedno se pojavljajo, da si manjše, pa vendar še vedno velike bolečine.

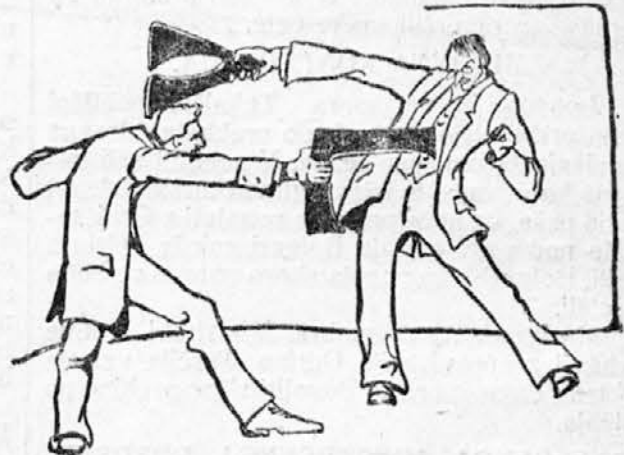
Že nekaj dni sem se vidi neko sumljivo gibanje po mestu. Tu vidiš po ulici hiteti gručo kmetov s »punkelji« na plečih, tam stoje pred vojnim ministrstvom in drugim javnim stavbami. Na drugem mestu je zopet videti več kmeov s puškami na ramah, drugje zopet močna četa. Vse te stvari in enaki prizori bi se dali utemeljiti z raznimi popolnoma nedolžnimi operacijami, bodisi, da se menjaajo straže, da se vračajo rezervisti na svoja domovja itd., vendar pazljivo opazovalcu, ki ima časa 24 ur na dan in ki si mu ni treba boriti za skorjo kruha, mogel bi zasledovati globlje vse korenine tega gibanja. Nočem sumničati srbske vlade, ker vsak razumen človek mora priznati, da bi bilo naravnost neodpustljivo, ko bi Srbija v teh resnih časih držala roke križem. Njena državljanska dolžnost in nagon sebojohrane jo silijo k temu, da se pripravi. V to ima več ko dovolj vzrokov. Na Donavi in Savi pljujejo s topovi bojni monitorji, obmejne straže sosedne države so ojačene, varnostne odredbe tripelentente in trovzeze ne dajo slutiti nič dobrega in kdo ve, da-li ne bo časopisje prihodnje sponlad spremenilo sedanjí naslov svojih poročil: Balkanska vojna, v naslov: Evropska vojna...

Rejenic izreka
ne pozna nikdo

sreča za človeka,
da mu je temno.
Marsikaj.

Zima je tu še precej mila, zlasti teh par dni smo imeli res krasne pomladne dneve.

Mir ljudem na zemlji

ki so dobre volje.

Tam v Ljubljani slavnoznani se je velik boj vršil —
 Ko je vojna na Balkanu,
 pa v Ljubljani mir bi bil ...?

Pomislite, otroci prinašajo iz sprehodov v okoličih zvončke in trobentice, da si se šele približujemo božiču. Glede vremena se res nimamo kaj pritoževati, pač pa nad draginjo nekaterih stvari. Pohištvo n. pr. je strašno drago, ker je carina zelo visoka, tukaj se pa sploh ne izdeluje boljše pohištvo, vse prihaja iz Avstrije. Petroleje stane liter 60 para, špirit za kuhanje 140 para ribe so slaščice bogatašev, stanovanjske cene so naravnost oderuške. Edino kar je po ceni je kruh in nekateri poljski pridelki, vendar mleko v to ne računam, to stane liter 35-40 para.

Tolajmo se s tem, da nikdar še ni bilo tako slabo, da bi slabše ne bilo. Mars.

Jadransko vprašanje.

SRBSKO-AVSTRIJSKI SPORAZUM.

Formula za rešitev srbsko-avstrijskega spora je najdena. Srbija dobi trgovsko lukso na Jadranskem morju s svobodnim trgovskim dohodom do obale, Albanija pa postane avtonomna država, katere meje pa še niso določene.

Kako je prišlo do rešitve tega vprašanja v tako kratkem času, se v političnih krogih razširjajo najrazličnejše vesti. Tako se n. pr. trdi, da so francoski in ruski diplomati v zadnjem času nasvetovali Srbiji zmrnost, druga verzija zopet pravi, da se je Anglija postavila na stran Avstrije. Koliko je na teh vesteh resnice, je težko dognati.

Najbrže pa bo resnično, da sta se Avstrija in Srbija načeloma sami pogodili v glavnih točkah in obe stranki pokazali dobro voljo. Avstrija, ki je bila prvotno odločno proti srbski lukso ob Jadranskem morju, je sedaj odstopila od tega svojega stališča. Srbija pa je privolila v avtonomijo Albanije. Seveda kriza s tem še ni definitivno rešena, kajti jasno je, da bo pri sestavljanju mej tej novi najkulturnejši evropski državi prišlo še do zelo velikih težkoč. Albanci bi radi inkorporirali kar vso zemljo, katero so si Srbi priborili s sijajnimi zmagami.

Eno je gotovo. Mednarodna evropska kriza je zelo popustila in situacija se je znatno zboljšala. Vojna nevarnost je skoro popolnoma izključena. Ministrski predsednik Nikola Pašić se je o stališču Srbije napram Avstriji izrazil sle-

Revežu je postalo tako hudo, da ni več vedel, kje je, kaj dela in kaj govori.

Prosil je, rotli in ponujal vse svoje premoženje za kozarec vode.

Stražarji na hodniku so slišali te obupne prošnje in mlo moledovanje nesrečneža. In srca teh železnih bitij so vztrepeta...

Eden izmed njih se ni mogel več premagati; šel je in povedal vso reč Ilju Lemahuju.

»Eh, kaj!« je odgovoril častivredni mož, »pritožuje se, da nima vode! Saj stoji na dnu njegove ječe več kakor čevlji visoko!«

In mojster Lemahu se je začel smejeti radujoč se svoje duhovitosti.

»Pa res, je dejal ječar sam pri sebi, »kar tisto vodo naj pije! Bogve kako čista res ne bo — toda če je človek žejen...«

Opisali smo ta grozen dogodek, da pokažemo, da je bil Ilj Lemahu res duhovit mož in je znal najti v vsakem položaju primerno besedo.

Dvanajst dni je obupaval Stefan Dolet v svojem brlogu, a trinajsti dan so se odprla vrata; vstopili so ječarji ter mu odkovali verigo, ne da bi črhnil besedo.

Nato so ga zagrabili za obe roki in ga tirali s seboj.

Dolet je vzdrltel veselja.

»Gotovo me vedo pred sodnike!« je mislil sam pri sebi. »A sodba pomeni svobodo — saj nisem zagrešil ničesar!«

Bralec vidi, da Dolet še ni bil izgubil vseh iluzij.

Nada, da se bliža sodba, se je še potrdila v njegovi duši, ko so ga posadili v drugo ječo in mu dali snažna oblačila.

Preoblekel se je naglo in z nepopisnim veseljem.

(Dalje.)

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Dočim so v zgornjih dvoranih odmevali hrupi veselje, se je spodaj pogostoma oglašalo stokanje in se družilo s sladkim petjem viol...

Med vsemi pariškimi ječami pa je zavzemala Konseržerija eno najčastnejših mest.

Oskrbnik te ječe je bil neki Ilj Lemahu, brat oficirja v Luvru, ki ga naši bralci morebiti še niso čisto pozabili: Aleša Lemahuja.

Ta je izkušal priti do sreče s tem, da je ubijal tupatam ljudi, ako mu je zaukazal kak predstojnik in mu olajšal delo, to se razume, z mastno nagrado; a drugi se je preživljal, čuvaje pod svojim ključem siromake, ki so bili istotako namenjeni smrti...

Tako je dična dvojica izpopolnjevala drug drugega, oba pa sta bila izraz istega načela: Ubijaj, da sam živiš.

Gospod Ilj Lemahu je stanoval kot samec v kotu kvadratnega stolpa.

Bil je debel, cvetoč rdečenosec, ki se ni branil dobrega vina in je bil zmogčen v pravem trenutku tudi šaljive besede. Kolikor časa ni porabil za trpinčenje svojih jetnikov, ga je prejedel, prepil in prespal. Izven teh štirih omiljenih poslov za gospoda Lemahuja sploh ni bilo življenja.

V eno izmed konseržerjskih ječ so bili vrgli tudi Stefana Doleta. Po odredbi Lojole samega in po strogem ukazu velikega profosa niso bili tistatniki tiskaria niti v luknji kjer so navadno

pozabljali jetnike, niti v temnici, niti v jami z golaznjajo.

Ta velikodušnost napram sovražniku, ki so mu prej tako malo prizanašali, potrebuje razlage.

Stefan Dolet ni bil namenjen, da ugasne na dnu podzemeljskega brloga, ne da bi pustil za sabo več sledi, kakor je pusti kamen, ki se potopi v turobnem barijaru.

Ne, ne... častitljivi Ignacij De Lojola je bil sklenil, da ima Doletova smrt služiti prerogjenju mnogih drugih grešnikov, ki jih naj udari z blagodejno grozo.

Sklenjeno je bilo, da umre nesrečnež o belem dnevu in pred zbranim narodom pariškim. Zato ga niso smeli umoriti v ječi; in tudi pretrdo niso smeli ravnati s tiskarjem, ker je bil namenjen v žrtev na oltarju edinozveličavne katoliške vere.

Zadovoljili so se torej s tem, da so ga zaprli v navadno celico, ki ni imela druge neprijetnosti kakor to, da je ležala nekaj metrov pod gladino reke Sene.

Rečna voda je silila skozi zid, curljala po stenah zapora in segala nesrečnežu do gležnjev.

Razume pa se, da kljub tej velikodušnosti niso zanemarili nobene previdnosti, da zabranijo jetniku beg: prikovali so Stefana Doleta k steni. Zrak je prihajal v celico le skozi majhno limico, ki je gledala na hodnik.

Na tem hodniku pa je stalo troje mož na straži, s strogim naročilom, da se nikakor in pod nobeno pretvezo ne smejo premakniti z mesta. Tako niso mogli samo pomagati drug drugemu, ako bi se kaj zgodilo, marveč zagotovljeno je bilo tudi, da bosta druga dva takoj ovadila tiste-ga, ki bi se nemara dal podkupiti jetniku.

S hodnika je vodilo v ječo šest kamenitih stopenic.

deče: »Naši očnošaji proti Avstriji po vojni so za nas jasni. V našem interesu je, da živimo z Avstrijo v najboljših odnosih.«

Kaj pa Avstrija! Srbi onkraj Save so v naj- ožji gospodarski in kulturni zvezi z avstrijskimi Jugoslavo in če bi hotela dunajska vlada ure- diti jugoslovansko vprašanje, bo našla v srb- skem narodu gotovo svojega najboljšega prija- telja.

ZEIT O SRBSKEM VPRAŠANJU.

Dunaj, 23. decembra. »Zeit« izjavlja, da so Srbi dobili kar so hoteli. Srbi niso bili nori, da so morje zase zahtevali, ampak zelo prebrisani. Drač so le zato okupirali, da pri konferenci čim več dobe.

PRED JANINO.

Carigrad, 23. decembra. Po petdnevni bo- jih so Turki porazili grške čete. Turki so pre- koračili gor Manolahi in uspešno prodirali do Lurača ter razpršili grške čete.

MIROVNA KONFERENCA.

London, 23. decembra. Tukajšnji politični krogi pričakujejo, da se bodo prekinila mirovna pogajanja. Om tega tedna. V sobotni seji mi- rovne konference je izjavil glavni turški delegat Rešid paša, da hoče porta se pogajati z Grki, to- da le pod pogojem, da Bolgari založe Odrin z živili. Bolgari tega pogoja skoro gotovo ne bodo sprejeli.

Carigrad, 23. decembra. Ministrski svet se je bavil z aprovizacijo Odrina. Turčija vztraja pri tem, da se mora to dovoliti sicer prekine po- gajanja.

KONFERENCA MNISTRskega PREDSED- NIKA PAŠIČA Z GROFOM BERCHTOLDOM.

Belgrad, 23. decembra. »Straža« javlja, da se v kratkem ministrski predsednik Nikola Pa- sič napoti na Dunaj in bo tamkaj imel konferenco z avstro-ogrskim ministrom zunanjih del grofom Berchtoldom.

SRBSKI POSLANIK V AVDIJENCI PRI CE- SARJU.

Dunaj, 23. decembra. Cesar je danes sprejel v posebni avdienci novoinimenovanega srbskega poslanika Jovana Jovanovića. Srbski poslanik, ki je bil v uniformi srbskega konjeniškega na- poročnika je izročil cesarju svoje akreditivne listine.

DNEVNI PREGLED.

»Dan« jutri ne izide — izide pa na šte- fanji dan ob navadni uri.

Vesele praznike vsem naročnikom in št- tateljem »Dneva« — želi uredništvo in uprav- šтво »Dneva«.

Prijatelje »Dneva« opozarjamo, da v seda- njih praznikih pridno agitirajo za naš list. Čim več bo naročnikov, tem bolj bomo list izpolnili. Vsak Slovenec, ki mu je mar slovenskega napredka, naj razširja napredno časopisje, kajti edino na ta način more napredno časopisje vr- šiti svojo dolžnost »Dan« je pokazal doslej, da hoče odločno stati na braniku slovenskih in slovanskih pravic, da hoče vedno stati v boju za resnico in pravico. To svojo dolžnost bo vršil tudi v bodoče. Zato na delo za »Dan«.

Priporočamo se c. trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem itd. za novoletna voščila, ki naj se pošljejo vsaj do 30. dec. do 6. zvečer, da jih more tiskarna okusno in pravočasno staviti, ker je zadnje dni v letu tiskarna z delom pre- obložena.

Slika iz nemške kulture. Prinašamo pri- mer nemške kulture, katerega je obelodanil flamski dnevnik iz Antverpna »Het Morgen- land« in ki prica o visokem kulturnem stališču Velikonemcev. Slika je iz šole, kjer morajo poljski otroci moliti v nemškem jeziku. — »Ti- ho!« zakriči učitelj, »napravite križ« in začne počasi in avtomatično: »Oče naš, ki si...« Ko učitelj zapazi, da nihče izmed otrok mo- litve ne ponovi, ampak da se vsi otroci nervo- zno tresejo, zakriči še bolj: »Oče naš, ki si...« In zopet nobenega glasu iz otroških ust. Uči- telj se zardi, prime malega kodrolasca, vleče ga za lase in kriči: »Začni že vendar enkrat!« Deček prebledi, trese se in prvič z jokajočim glasom: »Ja sie nie moglich po niemiecku.« »Kaj, kaj kaj?« besni učitelj, vrže otroka ob tal in ga suje s čevlji. Nato vzame palico in

zakriči: »Marija Kluska!« — Ravno oblečena deklica, bolne vnanjosti, vstane in reče tiho: »Ja sie po niemiecku modlich nie bedzie.« Uči- telj jo udari po obrazu in po rokah, da začne otrok krvaveči. Učitelj zarjove vnovič: Martin Pilar! Debel deček vstane, gre k učitelju in odgovori: »Ja sie po szwabsku modlich nie bedzie.« Učitelj ga udari parkrat po glavi. Deček niti ne zajoka. Učitelj je od jeze ves iz sebe, ker vidi v očeh svojih učencev samo mržnjo do sebe, jih začne mlati, da vsi omedlijo. Mnogi izmed otrok imajo okryavljene obraze in roke. Tu vstane s klopi majhna punčka in gre k učitelju. Iztegne roko proti njemu in še- peta: »Ja jestem Polka. Ja sie nie bedzie mo- dlich po niemiecku.« Učitelj jo začne pretepati, deklica udari v obupen jok in z njo vsi otroci. Sto ročice se dvigne, otroci padejo na kolena in objemajo učiteljeve noge. Toda učitelj tolče neprenehoma, ker vedno sliši: »Ja se modlich nie bedzie po niemiecku.« — Ali ni res to krasna slika nemške kulturne dresure!

Zdravljenje z vrazami. Pred kratkim je nastala v visokih krogih Chikaga nova moda, ki se je kmalu epidemično razširila vsepovsod. Vse je prenehalo hrustati bonbone, čokolado in drugo sladkarijo: na njih mesto pa je stopila sol — čisto navadna kuhinjska sol. Ta baje ne ozdravi samo vse bolezni ampak je tudi izvr- sten pripomoček proti njim. Francoski zdrav- nik, dr. Larmonnier kaže sedaj nato, kako se tako zdravilneje z vrazami vzdržuje cela sto- letja, čeprav tudi v najbolj nepristopnih krajih, odkoder se naglo in na čudovit način razširja. Ravno sol je bila pred kratkim znana kot sred- stvo, ki ozdravi vse bolezni. Dr. Larmonnier je bil na počitnicah v departmaju Ariège. Na njegovem težavnem gorskem potovanju ga je vodil že bolj star mož, ki je kazal nenavadno čis- lost, ko sta prepotovala že več milj. Doktor ga je vprašal, koliko je star in tu je zvedel od gorjanca, da mu je 75 let, njegovemu dedu je bilo 95 let, dedu njegove matere je bilo že čez 100 let in njegova mati je ravnokar doživela 98. leto. Ker je Larmonnier vedel, da niso stari ljudje v onih pokrajinah nobena redkost, je vprašal moža, zakaj drugod ljudje ne dosežejo tako visoke starosti. »Zato ker ne jedo soli,« se je glasil odgovor. »Pri nas je namreč na- vada, da vsak izmed naših ljudi vsako jutro poje malo soli in se potem pokriža. Sol je proti nahodu, proti padavici in še proti raznim dru- gim boleznim, brez katerih doseže človek vi- soko starost. Dr. Larmonnier govori potem o čudovitem načinu ljudskega zdravljenja, o ka- terem je slišal in zvedel od drugih zdravnikov. Zelo razširjena je na Francoskem raba kamnov v zdravilne namene. Ko je bival Larmonnier v Vendee, mu je prišel v roko tak zdravilen kamen. Ta kamen je bil last neke nune, ki je prišla vsled zakotnega zdravljenja ljudi v stike s kazenskim zakonom. Ta kamen je bil velik kakor golobje jajce. Doktor se je seznanil z žensko, katero je ona nuna s pomočjo tega kamna ozdravila, da ni izkravala. Bivša nuna ji je dala kamen v desno roko in je rekla, da čuti v nji veliko vročino. Pri tem se je nepre- nehoma križala in šepetala nerazumljive besede. To se je res zgodilo in ženska je tudi oz- dravela. Da gre tu za sugestijo, je čisto jasno. Dočim spada zdravljenje s podobnim kamnom v deželo vraz, se lahko prišteva zdravljenje z ogljem res farmakologiji. Oglje z lesa ima v sebi res lastnosti, ki odstranjujejo pline in ne- čistoto in zato ga dajejo zdravniki bolnikom, pri katerih se je pojavila gniloba v čreveh. Da pa ima oglje v sebi tudi strupe, je bilo do ne- davna še neznano. O delovanju tega oglja je imel Larmonnier večkrat priložnost spoznati njegovo korist.

Padla s kozolca in se ubila. V sredo, dne 18. decembra je delala 45letna delavka Ana Křepelkova, ki je služila pri Alojziju Svobodi, posestniku v Bušgradu na kozolcu; ravnala je slamo. Naenkrat pa ji je spodrsnilo in padla s poda na tla naravnost na glavo. Poklicali so takoj zdravnika, ki pa je konstatiral le smrt, ki je nastopila vsled močnega otrsca možganov.

Avtomobilska nesreča. Nedaleč od Ant- verpna se je zgodila v teh dneh velika avto- mobilska nesreča, pri kateri se je ubil baron Juylen. Dve dami, izmed katerih je bila ena dvorna dama princezinja Klementina, in po- ročnik baron Gollinet, so bili težko ranjeni.

Ljubljana.

—Ljubljanski občinski svet je imel včeraj ob šestih zvečer v mestni dvorani svojo izredno sejo. — Župan otvori sejo, konstatira sklep- nost, imenuje verifikatorjem občinskega sveto- valca Pustoslemška in obč. svetnika Bahovca in preide na I. točko dnevnega reda, k nazna- nilom predststva. Župan omjena, da je dobil od ministerstva notranjih zadev najvišjo zahva- lo za udanostno izjavo občinskega sveta z dne 3. decembra cesarju ob njegovi petinšestdeset- letni nastopitvi vladanja, kar se vzame z udano spoštljivostjo v vednost. Dalje pove župan, da je v njegovo razpolago od občinskega sveta namenjenih 3000 kron oddal 1200 kron za bo- žičnico vojakom na meji, za kar je dobil za- hvalo od deželnega predsednika. Nadalje na- znani župan, da je dobil vabilo na III. protialko- holni kongres, na katerega so na izrecno željo odbora povabljeni vsi občinski svetovalci. Žu- pan omjena, da mu je bivši občinski svetovalec Franc Kos pisal, da se je preselil v Skofjo Lo- ko; na njegovo mesto bo župan poklical gospo- da Antona Kolesa. Na vrsto pridejo interpelacije občinskih svetovalcev Jegliča, Marinkota in Tomaža Novaka, vse glede posipanj raznih po- tov na Sv. Petra cesti (tu se omenjajo tudi ne- primerno ozki hodniki) na Martinovi cesti, tam osebito zaradi odstranjenja snega, na Komen- skega cesti in v Trnovem. — Pride na vrsto II. točka dnevnega reda: Odobrenje zapisnika, ki se odobri. — Nato preide župan k III. točki dnevnega reda, ki je: Personalnega in pravne- ga odseka poročilo o dopisu mestne hranilnice ljubljanske glede zvišanja obrestne mere. Gle- de tega poljsani občinski svetnik Milohojca ob- če znano krizo na denarnem polju in pravi, da je poslala mestna hranilnica ljubljanska obč. svetu v potrditev sklepa, da je zvišala obrestno mero za vloge na 4 1/2%, hipotekarna posojila na 5 1/4%, izven Kranjske na 5 1/2%; posojila v obče koristne in dobrodelne namene na 3 1/4%, menična posojila na 6% in lombardna posojila na 6 1/2%. Sklep se sprejme in stopi v veljavo s 1. januarjem prihod. leta. — Na vrsto pride 1. odstavek IV. točke dnevnega reda, finančnega odseka poročilo o županovem dopisu glede zgradbe topničarskih delalnic pri mestni topni- čarski vojašnici. V Ljubljani se bo topničarstvo pomnožilo, zato se morajo sezidati za 1 baterijo hlevi za konje in dobiti svet za jahalnice. Odsek predlaga, da se v obližju vojašnice sezidajo hlevi in da se vzame za jahalnice svet za Beži- gradom. Predlog sprejet. Zaradi nujnosti pride na vrsto V. točka dnevnega reda: Stavbenega odseka poročilo o kolavdaciji IV. mestne ljud- ske šole na Prulah, o čemur poroča obč. sveto- valec Štembov. Kolavdacija se je vršila 7. nov. t. l. in ki se prizna. Postavka glede doplačil 260 K in glede naprave finejša fasade 500 K sta se zavrnili kot neutemeljena in neopravičena. Da se da 2000 K stavbeniku, se sprejme. Kot 2. odstavek V. točke dnevnega reda pride na vrsto poročilo stavbenega odseka o dopisu c. kr. po- štenega in brzojavnega ravnateljstva glede tele- fonskih naprav na mestnih poslopjih. Na 5. mest- nih poslopjih naj se napravijo omariče telefon- skih žic. Predlog odseka je, da se temu ugodi. K besedi se prikladi obč. svetovalec Kregar, ki obrazloži, kako so ljubljanske telefonske zveze zastarele, da je tajnost telefona nezavarovana. Župan naj intervenira, da se dobi kabel. Nato se prikladi k besedi obč. svet. Pustoslemšek, ki pove, da se Ljubljana glede telefona sistemati- čno zapostavlja. Prosi zato župana, naj interve- nira, da se to nadalje ne zgodi. Obema se bo ugodilo. Predlog stavbenega odseka se sprej- me. — Župan preide k 2. odstavku V. točke dnevnega reda k proračunu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1913 in 3. odstavku iste točke dnevnega reda, o proračunu zaklada meščan- ske imovine za leto 1913. Oba proračuna se na predlog odseka odobrita. — Preide se na VI. to- čko dnevnega reda, h klavničnega ravnatelj- stva poročilu 1.) o proračunu mestne klav- nice za leto 1913, ki se odobri in 2.) o raznih nedostatkih in raznih predlogih za preureditev klavnice, naj se a) preplekajo okna in vrata, za kar je naveden postavek 2410 K 64 h, b) na- pravi kanalizacija kotlarije, kar je določen po- stavek 4393 K 70 h, c) za prašiče je treba zgra- diti več posebnih hlevov, kar bo stalo 32.000 K in naj se postavi v proračun prvi obrok 15.000 K, da bi se dalo napraviti železno ograjo za

mlade prašiče, se zdi ravnateljstvu nepotreb- no in d) naj se spremeni ledenica v umetno hla- dilnico. Tozadevni predlogi klavničnega ra- vnateljstva se sprejmejo. — VII. točka dnevnega reda: Samostalna predloga: a) občinskega sve- tovalca Ivana Kregarja glede zgradbe ljudske kopelji v Trnovskem, Krakovskem ali St. Ja- kobskem okraju in b) občinskega svetovalca Ivana Srebota glede ureditve Holzapflove ulice. Oba samostalna predloga se izročita stavnene- mu odseku. — Za deset minut se nato seja pre- kine. — Po končanem posvetovanju obč. svet. se zopet nadaljuje in župan preide k zadnji in obenem IV. točki dnevnega reda, k finančnega odseka poročilu o proračunu mestnega zaklada za leto 1913. Predlog občinskega svetovalca Pammerja, da se proračun odgodi na trimese- čen provizorij, se soglasno sprejme. Dnevni red javne seje je izčrpan in župan zaključi sejo ob pol 8. uri zvečer. Ker je ta seja zadnja v tem letu, želi župan občinskim svetovalcem srečno in mirno Novo leto. — Nato je sledila tajna seja.

— Umrl je v deželni bolnici vpkopjeni me- stni učitelj gosp. Jožef Travnar, star 65 let. Bil je vseskozi naprednjak. Bodi mu zemljica lahko!

— Iz gledališke pisarne. Za božična praznika je določen repertoar tako, da si lahko izbere vsak po svojem okusu: domačo ljudsko igro, klasično dramo, opereto ali opero. Vrste se uprizaritve tako: v sredo popoldne Divji lovec, zvečer ob sedmih »Hoffmannove pripovedi«, v četrtek popoldne »Boccacio«, zvečer »Vesele ženske windsorske«. »Divji lovec«, prava ljud- ska predstava ob najnižjih cenah.

— »Društvo slov. profesorjev« bo imelo izvanredno glavno skupščino v petek dne 27. dec. t. l. popoldne ob pol 5. uri v predavalnici muzeja »Rudolfina«. Na dnevnem redu te iz- vanredne skupščine je poročilo o pismeni anketi glede učnega jezika naših srednjih šol. — Redna glavna skupščina bo v soboto, dne 28. decembra ob pol 10. uri popoldne v mali dvo- rani »Narodnega Doma« v Ljubljani. Dnevni red te skupščine: 1. Nagovor predsednikov, 2. Poročilo tajnikovo, blaginjkovo in poročilo računskih pregledovalcev, 3. Dopolnilne volitve in sicer volitev treh ali štirih odbornikov in ene- ga odbornika-namestnika, 4. Referati: a) o rez- olucijah, sprejetih na prejšnjih skupščinah; b) o slovenskem supletskem vprašanju in o zad- njih imenovanjih na naših srednjih šolah, 5. Slu- čajnosti.

— Pod svobodnim solncem. Izšel je drugi del tega zgodovinskega Finžgarjevega romana, ki je našel povsod mnogo hvale. Knjiga obsega 350 strani in je izdana tako, da dela čast naši tiskarski umetnosti. O tej knjigi se je pisalo to- liko, da je ni treba še posebej priporočati.

— Za svobodo in ljubezen« je naslov zani- mivega romana z Balkana, ki ga bo priobčeval prihodnje leto »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Opozarjamo na tozadeven oglaš v današnji šte- vilki ter priporočamo vsem, da si naroče »Slov. Ilustrovani Tednik«.

— »Kinematograf Ideal«. Spored za sredo 25. in četrtek 26. decembra 1912: 1. Žurnal Pathe. (Kinematografska poročila. Najnovejši dogod- lji, šport, moda itd. 2. Avgustin urar. (Veleko- mično.) 3. Pivec. (Amerikanska drama.) 4. Mo- kro ženitovanjsko potovanje. (Humoreska.) 5. Lov na jelene na Angleškem. 6. I. del za las ši- roko. (Učinkovita drama z Henny Porten.) — Samo zvečer. 7. II. del Za las široko. 8. Lukova zaroka. Humoristična učinkovitost And. Dee- dom. V soboto velikanski bojni film z originalni- mi bojnimi prizori, iz obleganja Skutari in Ta- raboša; zato se slavno občinstvo že sedaj opo- zarja zopet na krasni vojni film.

Med Bolgari.

(Poročilo dr. M. Rusa.)

Odhod. — Lompalanka. — Zadnji večer na bol- garski zemlji. — Na Donavi. — Na Rumunskem. V Budimpešti. — Doma.

Naše delo v bolnici je bilo končano. Ranjen- ci so se večinoma pozdravili in ker so si želeli čim prej priti domov, ali oditi nazaj v boj — smo jih kolikor mogoče hitro izpustili. Med tem sta prišla dva nova ruska zdravnika — tako da so bile bolnice dovolj preskrbljene. Ker naju je klicala dolžnost domov, sva se poslovila. Na- pravila sva pri naših znanih poslovne vizite.

Pot v Betlehem.

Svetonočna bajka v enem dejanju.

(Dalje.)

Peti prizor.

Hlapec: Dober večer, ljudje. Lep večer je. Zvezde se utrinjajo, kakor da bi bile iz zlata. Eno je letela prav tja za Goro. Ampak zlomek naj me vame, če ni letela baba preko Doline. Podgajec: A beži, beži. Kaj bi letela? Današnja noč praznujejo drevesa in kolesa. Hlapec: Ampak videl sem jo... Podgajec: Mi pa zapojmo: Dekleta: (skušajo zapeti):

Olej zvezdice božje migljajo lepo, — odprto široko je sveto nebo: Duhovi nebeški se iz raja vrste, prepevajo slavo, na zemljo hite.

Starček: Vidite, to je lepo. Starka: Solze pridejo v oči, če človek pomisli na vse!

Hlapec: Ampak recite, kar hočete, bila je baba-čarovnica, spoznal sem jo, kakor je živa. Dobro vemo vsi, kako je.

Starka: V sveti noči pravijo, se rade vidijo.

Hlapec: Tako je.

Starček: Ej, Bog z nami.

* Stara božična pesem.

(Zunaj se zasliši trkanje in glas: »Odpri- te!« — Vsi se preplašijo. — Krčmarica hiti od- prati: »Kdo pa je?« Čez nekaj časa vstopi Goromaj.)

Šesti prizor.

(Goromaj nosi dečka v naročju. Oblečen je v kožuh in zimsko kučmo; poln snega stopa med preplašenimi ljudmi naravnost k postelji): Goromaj: Dober večer vam Bog daj. Krčmarica: Za božjo voljo, kaj pa nosiš?

Goromaj (odloži dečka na posteljo): Človeka — otroka. Tu ga imate.

Vsi: Kdo pa je to, čegav pa je?

Starka: Za božjo voljo, Lazarjev.

Podgajec: Ali še diha?

Goromaj: Še. Malo se pogreje pa bo.

Tam ga malo pogrejte, ženske.

Krčmarica: Kako pa je zašel sem?

Goromaj: Otrok je otrok. Bog ve, kam je hotel; utrudil se menda pa je sedel v sneg.

Ampak to rečem: te nesrečne — Bog se mi ne daj pregrešiti.

Vsi: Kaj pa je?

Goromaj (sede): Grem od doma, pra- vim, kaj bi sedel sam doma. Rajnica mi je umrla — Bog ji daj dobro — in me je pustila samega. En sam božič sem praznoval z njo.

Tudi bajta se mi ne ugreje, naj kurim, kolikor hočem. Komaj si za sproti nanosim drv, tako malo mi zaležejo. Tako sem pokadil in po- škropil pa sem šel. Mislim sem iti v Dolino k mlinarju, da bi povasovala. Stopam, stopam in sam ne vem, kdaj sem bil iz vasi. Naenkrat je zmanjkalo poti in gazi, hodim naprej, zagle- dam luč, mislim si: to je pri Gajžarju. Pridem

tja: luči in hiše nikjer... Ti nesrečna jarababa, — sem si mislil — zasledila si me, imaš me v rokah in me vodiš — nič žalega ti nisem rekel, nič žalega storil — ampak lotila si se me. Vem, da zaradi tega; ker sem ti pri Gajžarju račune prekrizal. Gledam okoli: nič. Gor nisem poznal, ne gozdov, ne hiš. Naenkrat se je za- bliščala pred menoj vsa dolina v lučih. Sam ne vem, kako je bilo. Stopil sem na pot in sem jim sledil. Naenkrat pa sem zaslišal zvon: veste kje sem bil: prav ob mlinu sem hodil, poleg vode; še malo — in izpeljala bi me bila baba-čarovnica naravnost v vodo. Mlin je bil zaprt. Pogledam okoli in vidim celo jato, ki ze šla preko Doline...

(Med tem, ko vsi verno poslušajo Goro- maja, se začaj pokaže slika: Bela pokrajina, pokrita s snegom in preko nje plavajo po zraku na metlah čarovnice nad gorami.)

Završalo je po zraku, kakor da bi bil spodil race z jezera. Druga za drugo so telele in jahale po zraku tja proti hribom, kjer so izginile, kakor v oblakih. Sprejaj pa je jahala sama — ne povem, nečem, da bi se nad menoj maščevala — strah in groza me je preletela, ko sem zapazil v kaki nevarnosti sem bil. Še par korakov, pa bi bil padel pri mlinu pod led. (Slika izgine.)

Takoj nad seboj sem zapazil stezo, ki vodi na cesto in sem stopil na njo. Kmalu na to sem zagledal luč. Kdo naj popiše moje pre- senčenje, ko sem prav ob cesti na vrhu našel tega ubogega otroka.

Zenske (hite k postelji): Kako pa mu je? Krčmarica: Spi. Utrujen je bil revež, pa je obsedel.

Podgajec: Celo starega človeka iz- muči pot kako bi otroka ne zmagala, Bog ve, kaj je iskal tam.

Starka: Kaj bi iskal? Kruha je šel is- kat, ko ga nima doma. Ubogi otrok, brez ma- tere.

Hlapec: Nič hučega mu ne bo, ogreje se in bo zdrav.

Starček: Ne vem, če bo tako dobro Prevelika gorkota ni najboljše; dobro bi bilo, ko bi ga umili s snegom.

Minca: Uuu, kaj govorite! Že sedaj je skoraj zmrazil, pa naj bi ga s snegom; saj mu je že bolje! (Ga pozvraža.)

Starka: Jesti mu dajte, morebiti je lačen.

Podgajec: Tako je, to je glavno. (Min- ca odide po ječ.)

(Zenske se posedejo okoli postelje moški okoli peči.)

Hlapec: Vidiš, Goromaj, jaz sem preje pravil, da sem videl jato nad goro, pa so me ženske zavrnile, da ni res. Zdaj pa se vidi, da sem imel prav. In tudi vem, katera je bila spredaj, pa je ne bom imenoval, ker potem človek nima nikoli mira. S čarovnico, pravijo, ni dobro imeti opravka.

Goromaj: Jaz sem tudi tako mislil. Stari Gorjan jo je bil pred leti razdražil in ni imel nikoli več miru pred njo. Pravijo, da ga je takrat speljala, ko so ga našli mrtvega v go- zdu. Ampak, dekleta, ali niste pele?

Dekleta: Seveda smo.

(Dalje.)

Novo došla damska tamburaška kapela „GORA“ koncertuje od danes naprej vsaki dan

v kavarni „Central“

od 9 ure naprej. — Vstopnina prosta.

Kavarna je celo noč odprta.

Za mnogobrojni obisk vljudno prosi

Štefan Mihelič.

kolikor sva mogla in sva pospravila svoje stvari. Slovo v bolnici je bilo prav ganljivo. Zadnji bolniki so se nama zahvaljevali s hvaležnimi pogledi. Teodorju ni hotelo prav v glavo, da že odhajava; vedno je zmajeval z glavo.

Na kolodvor je naju spremil ožji krog najinih prijateljev. Metropolit je po svojem zastopniku — popu poslal nama na kolodvor zadnji pozdrav — poleg tega pa neko pecivo za na pot.

Prisrčno sva se poslovila od ljudi, ki so se nama tako prikljubili — obljubila sva, da se vrneva zopet, ako bo potrebna naša pomoč — potem sva vstopila v vlak in sva se odpeljala.

Najin vlak je bil dolg tovarni vlak — kateremu so zadaj pripregli voz III. razreda. V vlak je bilo polno vojakov in ranjencev, ki so se peljali v obdonavsko ravnino. S tov. dr. Hočevarjem namreč nisva šla nazaj na Sofijo, ampak sva se po drugi poti vrnila nazaj v svojo domovino. Slišalo se je namreč, da se je pojavilo v Sofiji par slučajev kolere — in tako bi morebiti lahko imela sitnosti, da bi ne smela čez mejo zaradi karantene. Zato sva se odpeljala v Lompalanko ob Donavi in od tam sva se hotela peljati po Donavi do Belgrada — toda človek obrača, Donava pa obrne — in tako se je zgodilo, da sva šla domov preko Budimpešte.

Z nama se je vozil tudi neki Čeh, ki je bil zastopnik neke dunajske firme in je nadzoroval delo na bolgarskih postajah, kjer je firma izdelovala pohištvo. (Tako je cvetela na jugu naša obrt —) povedal je nama marsikaj zanimivega. Ob 7. zvečer smo prišli v Lompalanko. Lompalanka je bolgarsko mesto ob Donavi s 6000 prebivalci — po svoji notranjosti je precej pestro, ker se shajajo tu ljudje od vseh strani. Od tu je bila nekaj glavna zveza s Sofijo — sedaj je seveda več zvez od vseh strani, saj je progla od Varne do Mezdra štirikrat zvezana z Donavo.

Zvečer smo bili v hotelu Bellevue, kje se je zbrala večja bolgarska družba — med njo tudi upravitelj. Kmalu se je razvila živahna zabava. To je bil najin zadnji večer na bolgarski zemlji — drugi dan sva se hotela odpeljati.

Donava je tu en kilometer široka in vozijo na nji stalno parniki — toda zadnji čas je bila taka megla, da so vsi parniki stali na vodi ali v pristaniščih in ne morejo naprej, ker bi se lahko zgodila kakšna nesreča. Tako že 38 ur ni bilo nikakega parnika. Po noči, ko sva najbolj lepo spala, sva zaslišala naenkrat »trombe glas«, — po mestu so oznanjali, da je došel parnik ki kmalu odide naprej. Napravila sva se in sva hitela v pristanišče. V pristanišču je stal avstrijski parnik.

(Konec prih.)

Božična pesem.

Zložil Figi Lipe.

Nač zenljo, nad višavami
se svetle zvezde utrinjajo,
po zemlji nad nižavami,
v mrakovih luči izginjajo.

Je sveta noč. Od vseh strani
zvonovi se oglašajo, —
molitev, ki iz src kipi,
nad sveto noč odnašajo.

O domovina, danes si
kakor božanski Betlehem —
Kdor more k jaslicam hiti
darov so roke polne vsem.

»Ljubezen mir s teboj to noč —
moj dragi rod — slovenski rod,
toda pomisli, da nekoč —
je v Betlehem prišel Herod.«

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

SRBSKA AVSTRIJSKI SPOR. SRBSKO
URADNO POROČILO.

Belgrad, 23. decembra. Srbski tiskovni urad prinaša o rešitvi srbsko-avstrijskega konflikta radi afere Prochazka sledeče uradno poročilo: Ker je avstrijska vlada obvestila našo vlado, da je naša armada v Prizrenu pregrešila zoper mednarodno pravo, je ministrski predsednik Pašić izrazil avstrijskemu poslaniku v Belgradu svoje obžalovanje. Tako konzulu Prochazki kakor Tachyju bodo ob njih povratku takoj kakor hitro bo na konzulatu razobešana zastava, izkazane običajne časti.

Belgrad, 23. decembra. Konzul Prochazka se bo že te dni vrnil iz Skoplja na svoje mesto v Prizren.

Belgrad, 23. decembra. Tukaj se naglašava, da kljub popustljivosti Srbije še vedno ni odstranjena kriza. Vsak trenutek lahko kriza izbruhne z vso silo na dan. Nikola Pašić je svoje potovanje v London opustil ker ima doma preveč nunezga posla.

MIROVNA KONFERENCA ZOPET ODGODENA.

London, 23. decembra. Uradno se poroča: Danes ob 4. uri popoldne se je vršila peta seja mirovne konference, kateri je predsedoval srbski delegat Stojan Novaković. Turki niso zahtevali aprovizacijo Drinopolja.

London, 23. decembra. Na današnji seji so delegati balkanskih držav pod predsedstvom delegata Novakovića en bloc izročili Turkom mirovne pogoje. Turki so prosili, da se mirovno zasedanje odgodi, da se posvetujejo o pogojih. Predsednik Novaković je pa to sejo odgodil. Prihodnja seja se vrši v soboto dopoldne.

London 24. decembra. Današnja seja mirovne konference se je vršila poldrugo uro in je bila ob pol šestih odgojena na soboto.

TURŠKO BODOVJE PRED TENEDOM.

Carigrad, 23. decembra. Uradno poročilo poveljnika turškega brodograja o turški akciji pred otokom Tenedos se glasi: V svrhu rekognosciranja je naše brodogrje včeraj izšlo iz Dardanel in med otokom Tenedom in Imbrom zadelo na šest grških torpedovk, katere je začelo takoj obstreljevati. Grške torpedovke so kmalu pobegnile. Na to se je naše brodogrje približalo otoku Tenedu in pričelo grške pozicije obstreljevati. V tem trenutku se je pojavilo v daljavi sovražno brodogrje, ki pa se radi našega hudega ognja ni moglo nam dovolj približati. Ker je nastala noč se je naše brodogrje brez vsake škode umaknilo. Poškodbe, katere smo prizadejali sovražniku, ni bilo mogoče konstatirati.

KAPITULACIJA TURKOV.

Belgrad, 23. decembra. Kakor se iz Ohrida poroča, se je tamošnjemu srbskemu poveljniku udalo 18 turških častnikov in 274 vojakov, katerim so Grki prerezali povratek pri Podgorju.

IZJAVA TURŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

Carigrad, 23. decembra. Zunanji minister Noradunghian je izjavil, da hoče turška vlada počakati na bolgarski odgovor glede aprovizacije Drinopolja. Predno Bolgari ne odgovore, turški delegati ne dobe nobenih novih direktiv.

ZADNJI BOJI PRED SKADROM.

Cetinje, 23. decembra. O zadnjih izpadih turške posadke iz Skadra poroča črnogorski uradni list: Izpade je tretja srbska divizija z vso silo vrgla nazaj, a imela pri tej priliki precej velike izgube. Baje ja padel tudi srbski poveljnik v Lješ.

WEISSKIRCHNER DUNAJSKI ŽUPAN.

Dunaj, 23. decembra. Na današnji seji občinskega sveta je bil izvoljen novim dunajskim županom dr. Weißkirchner, ki je dobil 125 od 155 glasov. Krščanski socialci so prišli k seji z bežmi nagejli v gumbnicah. Novi župan je izjavil, da sprejme izvolitev in da hoče delovati v blagor in korist »nemškega« Dunaja.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Poslano.*

Na naslov Bleiweisove ceste.

Imam pisma nekega koroškega doktorja v roki — ako Vam je drago, da pride vse v javnost, potem še delajte Vaše laži in hinavščino in —? Govoriti hočem takoj s svojim ženom, ako ne, potem vem, kaj imam storiti.

L. K.

* Za vsebino je odgovorno uredništvo le v toliko, kolikor določa zakon.

Voščilo.

Vesele božične praznike in
srečno novo leto vošči vsem
sorodnikom, prijateljem in
znancem

Filip Seljak.

Pristno štajersko surovo maslo

po K 3-20 za kilogram! Prepričajte se o izborni kakovosti! Trgovci popust. Naročila pod »Ljutomer« Ljubljana, poste restante.

Največjo izbiro razglednic

za praznike

od 2 vinarja naprej priporoča

Marija Tičar

Ljubljana, Sv. Petra c.

nasproti »Zlate kaplje«.

Najfinjši ŠPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veletrgovarja 250

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne »UNION«.

! Pozor trgovci!

Od danes naprej se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dolenca, v Prešernovi ulici

pod tovarniško ceno.

Naznanilo obrti!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem pričel

krznarstvo za popravila:

mufov, jopic, kožuhov, boe, preprog iz srnovih in lisičjih kož. — Izdelujem suknene čepice po meri, za razna društva, gospode in dečke.

Vzorci na razpolago.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

FELIKS ŽAGAR

krznarski mojster in izdelovalec čepic.

Ljubljana, Salendrova ulica 4, (zraven županove hiše).

Kmetska posojilnica ljublanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge od
1. januarja 1913 naprej po
čistih

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 700.000.

Ves svet gleda z občudovanjem na Balkan. Vse se zanima za razmere na Balkanu. „Slovenski Ilustrovani Tednik“ bo priobčeval prihodnje leto izvirni roman z Balkana

in ljubezen“ je velezanimiv, krasen roman,

kaki lepi in zanimivi povesti z bližnjega juga. — Med temno in viharo scenerijo romana „Za svobodo in ljubezen“ so z večjo roko opisane krute razmere, ki so vladale na Balkanu pod turškim jarmom. Divji zatiranci slovanskega življa na eni, junaški vstaši (komite) na drugi strani, velika napetost dejanja — vse to bo gotovo ustreglo mnogostranskim željam občinstva, po

„Za svobodo in ljubezen“.

ki ga je spisal odličen slovenski pisatelj, ki je prepotoval ves Balkan in ki so mu razmere tam dobro znane. V romanu „Za svobodo in ljubezen“ se vije kot rudeča nit nežna ljubezen mladih src, ki se po mnogih genljivostih in pretresljivih dogodkih približajo do zaželjene zmage. — Kdor hoče leta 1913 čitati velezanimiv roman o naših junaških bratih in sestrah na Balkanu, naj se naroči na „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki začne takoj po novem letu priobčevati ta roman. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane za četrta leta le 2 K, za en mesec pa samo 70 h. Razen romana „Za svobodo in ljubezen“ bo priobčeval „Slovenski Ilustrovani Tednik“ več krajših povesti, humoresk in novel; ker si je pridobil kot sotrudnike naše najboljše, tako starejše in tudi mlajše pisatelje, bo „Slov. Ilustrovani Tednik“ prihodnje leto najbolj zanimiv slovenski list, ter bode nudil vsakomur obilo zabave in razvedrila. — Priobčeval bo slej kot prej

V tem romanu so verodostojno in pretresljivo opisane z idealne in realne strani razmere na Balkanu.

„Za svobodo

in ljubezen“ je velezanimiv, krasen roman, ki ga je spisal odličen slovenski pisatelj, ki je prepotoval ves Balkan in ki so mu razmere tam dobro znane. V romanu „Za svobodo in ljubezen“ se vije kot rudeča nit nežna ljubezen mladih src, ki se po mnogih genljivostih in pretresljivih dogodkih približajo do zaželjene zmage. — Kdor hoče leta 1913 čitati velezanimiv roman o naših junaških bratih in sestrah na Balkanu, naj se naroči na „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki začne takoj po novem letu priobčevati ta roman. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane za četrta leta le 2 K, za en mesec pa samo 70 h. Razen romana „Za svobodo in ljubezen“ bo priobčeval „Slovenski Ilustrovani Tednik“ več krajših povesti, humoresk in novel; ker si je pridobil kot sotrudnike naše najboljše, tako starejše in tudi mlajše pisatelje, bo „Slov. Ilustrovani Tednik“ prihodnje leto najbolj zanimiv slovenski list, ter bode nudil vsakomur obilo zabave in razvedrila. — Priobčeval bo slej kot prej

slike

„SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK“ in razširjajte ga!

Stanovanja.

V Predovičevih hišah na Selu in Pod Golovcem je več raznih stanovanj za oddati. Odda se tudi s 1 februarjem 1913.

gostilna na Selu.

Teodor Kunc

Prešernova ulica 5
I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška
in francoska
dela se priporoča.

St. 42004.

Razglas.

Zaradi noveletnega praznika bode meseca januarja v Ljubljani prvi skupni semenj za govedo in konje v sredo dne 8. januarja 1913.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 20. decembra 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Zimsko perilo

volnene srajce, spodnje majice in hlače, pleteni telovniki, nogavice, dokolenice, rokavice, gamaše, kožuho-
vinaste čepice, snežne čepice, ščitnike, kolenogrelce, trebuhogrelce, žilogrelce in druge predmete za gospode

priporoča

modna trgovina za gospode:

P. Magdić, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Brzjavka.

V italijanski kuhinji

hotela pri Maliču nasproti glavne pošte
se dobe vsak dan asortirane morske ribe. Vina samo iz najboljših kleti in sicer: brionska, porenška iz agrarnega zavoda. Opolo-vino po 72 v liter za družine na dom postavljeno itd.

Del. glavica:

K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad

K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 $\frac{1}{2}$ %

Delniški kapital: 150,000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95,000.000 kron.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 v lastni hiši

sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam. Vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — Zavod

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčno jamstvene kredite, rembourzne kredite itd., eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva, prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala, izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavclj, nadalje kavclj in vadlj, potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih, sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti ognju in vlomom sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev, zavaruje srečke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznej izgubi ter oskrbuje brezplačno revizijo izžrebajočih efektov, vnovčuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute, dovoljuje predujme na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih itd., itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolean, Bregenc, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Liberce, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.